

Verslag overleg RIVM en VWS 21-07-2020

- Sommige mensen met een kwetsbare gezondheid zijn angstig. De vraag die voorligt, is hoe we (Rijksoverheid en RIVM) mensen goed kunnen informeren en onnodige angst kunnen wegnemen. Welke beschermingsmogelijkheden en handelingsperspectief kunnen we bieden aan de diverse groepen en welke aan het individu? Hierbij kan een afwegingsschema/beslisboom wellicht behulpzaam zijn. Dit is een manier om mensen in staat te stellen passende keuzes te maken over naar buiten, naar school en/of naar behandeling gaan.
- Met betrekking tot het communicatievraagstuk, geeft het RIVM aan dat er nog weinig communicatie is vanuit zorgverleners zelf om zorgvermijding te voorkomen. Hierbij is het nodig dat er een duidelijk handelingsperspectief is, zodat je weet wat je als patiënt zelf kunt doen en wat de zorgverlener/organisatie doet om een veilige omgeving te creëren, waardoor angst kan worden gereduceerd. Het is belangrijk om als organisatie/zorgaanbieder uit te leggen wat je doet om de risico's te verkleinen. Het risico reduceren tot nul is niet realistisch. Er zou in het kader van communicatie meer aandacht kunnen komen over de gevolgen van het mijden van zorg en ondersteuning, bijvoorbeeld over welke schade je oploopt (gezondheidsverlies) als je niet naar de dagopvang gaat.
- Mensen met aandoeningen hebben meer kans op ernstig gevolg van de ziekte. Communicatie over het contrast tussen gevoelsmatig risico en het daadwerkelijke risico is belangrijk. In de komende periode moet er meer aandacht zijn voor die angst omdat het virus niet zomaar over is. Hierbij moeten afwegingen gemaakt worden. Rijksoverheid met RIVM hebben hierin rol als het gaat om informatie en communicatie. Bijvoorbeeld over de vraag of je de keuzes maakt voor jezelf of voor een ander i.h.v. maatregelen. De publiekscommunicatie moet helderder zijn. Na afschaling van het NKC moet opnieuw duidelijk worden hoe de communicatielijnen lopen en wie waarvoor aan de lat staat.
- Het RIVM geeft aan formeel geen taak te hebben in de publiekscommunicatie, maar site RIVM wordt beter bekeken dan die van de Rijksoverheid. Vindbaarheid en leesbaarheid van informatie voor diverse doelgroepen is ook een belangrijk aandachtspunt.
- Op verzoek van de NZa heeft de Corona Gedragsunit van het RIVM hen ondersteund bij het in beeld brengen van goede voorbeelden van communicatie over hoe patiënten ondersteund kunnen worden om weer op veilige wijze gebruik te gaan maken van (uitgestelde) zorg. Deze voorbeelden verschijnen begin augustus in een magazine van de NZa en kunnen ook voor andere zorgaanbieders als inspiratie dienen. Tevens interessant om te zien of andere organisaties die werken met kwetsbare groepen hier iets aan kunnen hebben.
- RIVM gaat in september in opdracht van VWS een traject opstarten om goede voorbeelden in beeld te brengen waarbij het lukt om mensen te ondersteunen zich aan de corona gedragsregels te houden en tegelijkertijd het leven weer op te pakken.
- Het is belangrijk dat de cliëntenorganisaties direct naar juiste informatie gaan verwijzen.
- Verder komt ter sprake dat het belangrijk is om te weten hoe je mensen ondersteunt bij het opvolgen van gedragsregels. Naleving handen wassen, sociaal contact en afstand houden neemt af.
- Ook is er een inhoudelijke discussie gevoerd over het preventieve gebruik van medische mondkapjes.

Conclusie

- Heldere communicatie/informatie ten aanzien van de verschillende groepen blijft een speerpunt.
- Communicatie/informatie dient voor iedereen uit elke (doel)groep vindbaar en begrijpelijk te zijn.
- Mogelijke oplossing: bieden van heldere informatie, handelingsperspectief en eventueel aanvullende adviezen/beschermingsmogelijkheden voor elke groep.

Voorgestelde groepsindeling tbv communicatie/informatie en inhoudelijke vraagstukken:

1. Ouderen (vitaal en kwetsbaar)
2. Medisch risicogroep (lijst RIVM waar mogelijk met verduidelijking aan de hand van de vragen van de cliëntenorganisaties), ook met waar mogelijk onderscheid in mate van kwetsbaarheid, bijv. stabiele aandoening die onder controle is vs. onlangs chemokuur gekregen)

3. Groep zonder objectief verhoogd risico, maar die wel angstig is (bijvoorbeeld vanwege vermeend verhoogd risico of de maatregelen moeilijk kunnen begrijpen)

Voorstel om per groep de tweedeling te hanteren tussen - Welk advies geldt/ welke info nodig:

- Als het gaat om bezoek/uit huis gaan/ etc – hoe doe je dat veilig?
- Als het gaat om gezondheidsschade vanwege thuiszitten?

Acties:

- Samenwerking rondom communicatie Rijksoverheid (DCo: (10)(2e) en RIVM: (10)(2e) (10)(2e) en (10)(2e)2(10)(2e)) wordt separaat ingepland door VWS.
Actie: (10)(2e), (10)(2e) en (10)(2e)
Planning: week 27 juli
- (10)(2e) en (10)(2e) geven aan dat er goede voorbeelden in beeld zijn gebracht in samenwerking met de NZa hoe zorgorganisaties patiënten ondersteunen om weer veilig langs te kunnen komen die de gedragsmaatregelen ondersteunen. Dit kan als inspiratie gebruikt worden voor andere zorgaanbieders. Deze graag delen met VWS.
Actie: (10)(2e) (Corona Gedragsunit) en (10)(2e)
Planning: zodra de stukken (eventueel in concept) gedeeld kunnen worden
- Er zal een conclusie moeten worden geformuleerd over het preventief gebruik van medische mondkapjes. Zijn er groepen met een zo hoge kwetsbaarheid die tegelijkertijd wel een groot risico lopen om blootgesteld te worden aan het virus dat voor hen preventief gebruik van een medisch mondkapje aangewezen is. Hier gaat het RIVM naar kijken.
Actie: (10)(2e)2(10)(2e)
Planning: voor 1 september
- RIVM gaat kijken wat nodig en mogelijk is om de informatie over de medische risico's verder uit te werken en op welke Q&A's uit de bijlage zij een antwoord kunnen geven. Voorgesteld is om de Federatie van Medisch Specialisten hierbij te betrekken.
Actie: (10)(2e) in samenwerking met de FMS
Planning: voorstel om in de eerste week van augustus een vervolgspraak te plannen om te bespreken waar het RIVM wel en niet antwoord op kan geven.
Planning inhoudelijke beantwoording in overleg (wat snel beantwoord kan worden graag, maar we willen uiteraard rekening houden met jullie belasting).